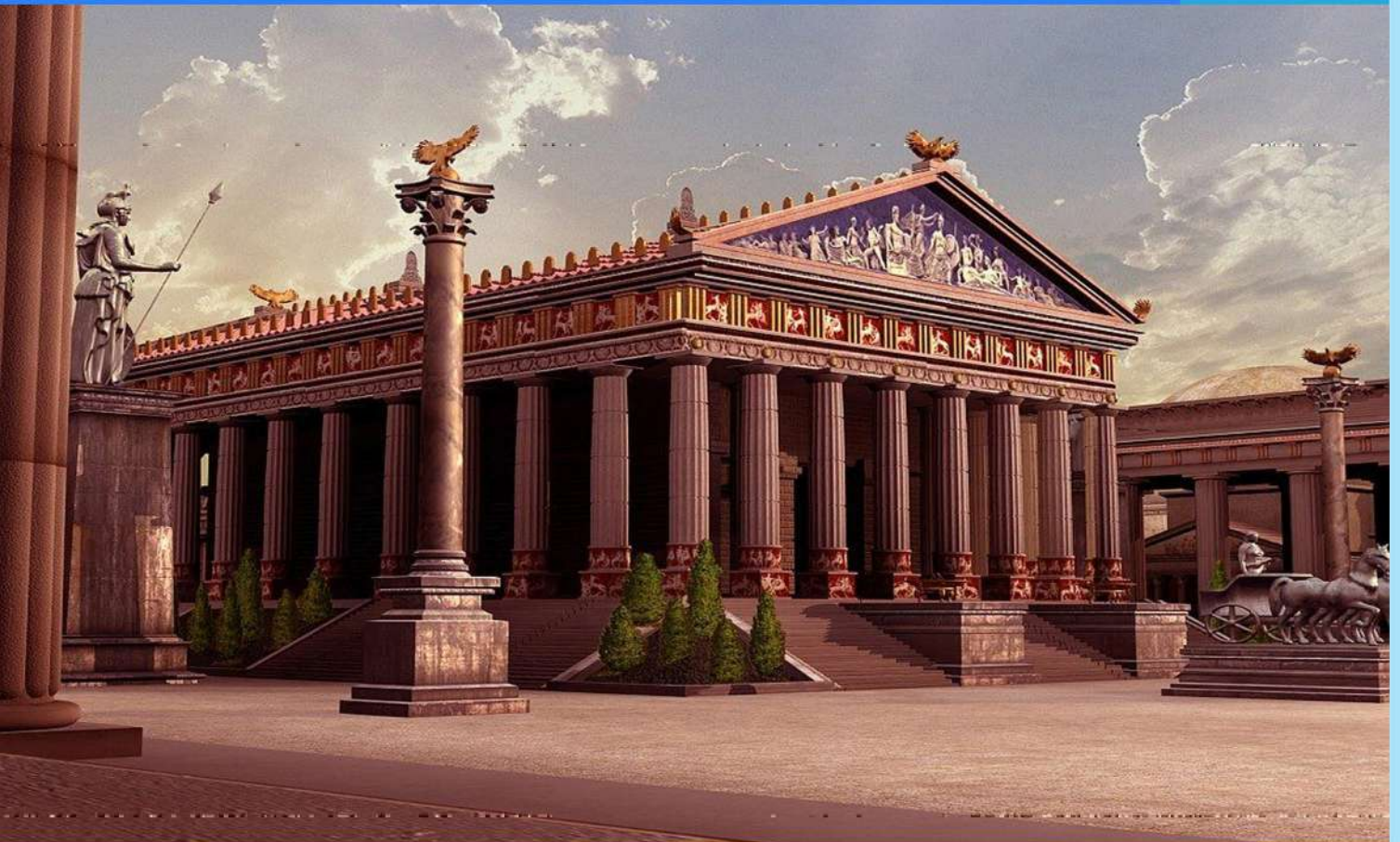

ВІСНИК НАУКИ

ВИПУСК № 34

Міжнародний науковий журнал

<https://world-conf.com/journal>

Рига, Латвія | Одеса, Україна 2021

ISSN 0236-4115

Міжнародний науковий журнал

«ВІСНИК НАУКИ»

№ 34

(щомісячний науковий журнал)

В журналі висвітлюються актуальні теоретичні та практичні проблеми розвитку науки, територій та суспільства. Представлені наукові досягнення вчених, викладачів, фахівців-практиків, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів науково-теоретичного, проблемного або науково-практичного характеру.

Призначено для викладачів, аспірантів та студентів, для всіх, хто займається науковими дослідженнями в області інноваційного розвитку науки, територій та суспільства.

Статті, що надходять до редакції, рецензуються, публікуються в авторській редакції.

Автори несуть відповідальність за зміст статей, за достовірність наведених у статті фактів, цитат, статистичних та інших даних, імен, назв та інших відомостей, а також за дотримання законів про інтелектуальну власність.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів матеріалів.

Головний редактор журналу:

РАССКАЗОВА ЛЮБОВ ФЕДОРІВНА

Головний редактор: Рассказова Любовь Федорівна

Адреса видавця (редакції): Рига, Латвія

Операційний офіс: Одеса, Україна

<https://world-conf.com/journal>

ISSN 0236-4115

Дата виходу в світ:

05.12.2021 р.

Періодичне

електронне наукове видання

ЗМІСТ (CONTENT)

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCES)

- 1. Москвяк Дмитро Дмитрович**
ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ4-10
- 2. Петряєв Олексій Олександрович, Самойлова Владлена Ігорівна**
СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОЛЕКТИВІ..... 11-15

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMIC SCIENCE & MANAGEMENT)

- 3. Денисюк Жанна Захарівна, Олійник Світлана Сергіївна**
РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ У РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ
ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ..... 16-21

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (JURIDICAL SCIENCE)

- 4. Пальона Алеся В'ячеславівна, Шпомер Алла Іванівна**
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГЕНТСЬКОГО ДОГОВОРУ В УКРАЇНІ..... 22-27

ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ (WOODWORKING INDUSTRY)

- 5. Савчук Тетяна Василівна, Шемберко Мар'яна Миколаївна**
ПАЛИВНІ БРИКЕТИ – АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНИМ ВИДАМ ПАЛИВА 28-32

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ (HUMANITARIAN SCIENCES)

УДК 37

Москвяк Дмитро Дмитрович

студент 2 курсу (магістерського рівня)

Факультет математики, природничих наук і технологій

Центральноукраїнський державний педагогічний університет

імені Володимира Винниченка

(Кропивницький, Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

***Анотація:** стаття присвячена актуальній проблемі сучасної освіти – дистанційного навчання. Основне завдання статті – обґрунтувати та аргументувати дистанційне навчання як нову форму навчання. У статті дано аналіз форм навчання, наведено основні напрямки розвитку дистанційного навчання, показані відмінності дистанційного навчання традиційного. Виділено проблеми, які вирішуються учнями та викладачами у дистанційному навчанні. Показано, що ефективність дистанційного навчання визначається використанням педагогічних технологій, що лежать в основі проектування та реалізації дистанційних курсів. Зроблено висновок про те, що дистанційне навчання може розглядатися як самостійна форма навчання, тому що має суттєві відмінності, які не можуть бути реалізовані у традиційній формі.*

***Ключові слова:** дистанційне навчання, форма, технологія, спеціальність.*

У наші дні необмежені можливості науково-технічного прогресу та доступність мережі Інтернет послужили стрімкому зростанню рейтингу онлайн освіти та обміну прогресивним досвідом навчання у різних країнах. Дистанційною освітою вважається така форма навчання, за якої викладач віддалений від учнів та посібників за освітою, а зв'язок між ними реалізується за допомогою комп'ютерів, телекомунікаційних технологій та інших інтерактивних засобів. Основними цілями нашої роботи є виявлення та аналіз сильних та

слабких сторін дистанційної форми навчання, пропозиція шляхів ліквідації недоліків, розгляд можливості підвищення рівня якості дистанційної освіти та ефективності подачі та засвоєння матеріалу на відстані.

Причиною створення цієї форми навчання стала кореспонденція, використовувана ще 1840 року Ісааком Пітманом. Завдяки налагодженому регулярному поштовому зв'язку, викладачі спілкувалися з учнями за допомогою листів, передаючи таким чином підручники та завдання. В даний час навчання на відстань затребуване в плані отримання другої освіти, підвищення кваліфікації або проходження професійної перепідготовки. Документ, виданий після закінчення курсу навчання, має повну юридичну значущість нарівні зі звичайним дипломом. Тимчасові терміни навчання залежать від напряму та спеціальності, обраної учням – від 3,5 до 5 років. Оскільки план навчання ґрунтується на індивідуальній програмі, терміни значно скорочуються.

Порівнюючи дистанційну з очною формою навчання, не важко помітити, що у певних випадках дистанційна навіть виграє у очної форми. З погляду зручності, демократичного ціноутворення та інших причин, озвучених університетами як рекламної компанії, можна зробити висновок, що очна форма навчання застаріла і непорівнянна з сучасними реаліями. Але переваги, які нам пропонує навчання на відстані, скоріше є бонусами, ніж фундаментальною відмінністю, яка покликана підняти освіту на новий, більш високий рівень. Наголошуючи на нових можливостях, дистанційне навчання цілком забуває про три кити, на яких тримається будь-який освітній процес: використання освоєних навичок на практиці, індивідуальний підхід викладача та контроль за засвоєнням матеріалу. На жаль, дистанційна форма навчання неспроможна це забезпечити повною мірою.

Дистанційна освіта – далеко не нова форма навчання для Заходу, реалізована у 1960-х роках Міхаелем Янгом у Великій Британії, а ось наша країна познайомила з нею не так вже й давно. Шляхом нескінченної кількості спроб та помилок, європейські університети відпрацювали ту саму методику якісного

дистанційного освоєння матеріалу, результати якого максимально наближені до навичок студентів очної форми навчання. На жаль, не всі українські виші можуть похвалитися якісним підходом до нової форми навчання. Як і у випадку із західним світом, має пройти час, щоб порівняння дистанційної форми навчання з очною було практично еквівалентним.

Одна з відмінних рис української дистанційної освіти від західної - кількість спеціальностей, якими можна опанувати дистанційної основі. Наприклад, у Німеччині є можливість прослухати курси різного роду, починаючи від медичних спеціальностей та закінчуючи електротехнічними. Проте, варто зазначити, що деяким професіям вчитися дистанційно абсолютно недоцільно, адже складність освоєння матеріалу дуже велика і без чутливого особистого наставництва тут не обійтися.

Важливим пунктом є розробка спеціальних навчальних матеріалів та факультативних баз із завданнями, адаптованими під дистанційну форму навчання. Інтерактивних відеолекцій не завжди вистачає для поглибленого вивчення матеріалу, хоча наочність та вичерпність матеріалу безумовно важлива. Європейські університети важливу роль віддають спеціально написаній літературі, що містить усі необхідні аспекти саме для самостійного навчання. Принцип пояснення складних речей простою мовою тут повинен бути відображений якомога ясно. Хоча багато українських вузів не мають можливості надати особистий інтерактивний електронний кабінет з великою базою завдань, це не завадило б зробити, адже вирішення додаткових завдань як факультатив досить корисне заняття, що демонструє реальні результати.

І як остання відмінність хотілося б відзначити важливість особистої присутності на захисті серйозних робіт. Університет може оцінити набуті навички студентом без камер та мікрофонів. Реальні результати будуть видні викладацькому складу і за поганої демонстрації отриманих знань існує ймовірність негайного відрахування, адже некваліфікований кадр буде лише тягарем на підприємстві. Цей пункт показує суміщення двох форм навчання у

відсотковому співвідношенні 20 на 80, де перше число - це очне здобуття знань, а друге - дистанційне.

Слаборозвинене соціально-економічне становище у регіонах є головною причиною застою в інформаційному розвитку у різних куточках України. Головна мета держави полягає у покращенні рівня життя населення на всій території країни, і завдяки коректно спрямованому вкладенню бюджетних коштів та використанню регіональних ресурсів є можливість виникнення реальної ймовірності покрити інфраструктурні витрати, вирішити економічні територіальні проблеми та вкласти кошти в інформаційно-комунікаційну галузь. Як пропозиції, можна розглянути можливість інвестування в підтримці та створенні нових підприємств, заснованих на інноваційних технологіях, на території регіонів, що відстають у розвиненості, розвитку людського капіталу, вкладення в зростання мобільності населення та в інфраструктуру.

Безсумнівно, комп'ютери та Інтернет на сьогоднішній день є незамінними помічниками у комунікації, навчанні, професійній діяльності тощо. Проте більшість представників старшого покоління, у тому числі й викладачі вищих навчальних закладів, або не обізнані в новітніх можливостях спрощення процесу здобуття освіти, які представляють ІКТ, або навіть відмовляються активно використовувати комп'ютерні технології у викладацькій діяльності. Отже, ми маємо проблему, що полягає у дефіциті професійних кадрів, які мають навички використання дистанційних технологій. Можливим рішенням пропонується запровадження спеціальних комп'ютерних курсів для викладачів, у яких буде чітко усвідомлено необхідність впровадження інноваційних технологій у процес навчання та засвоєно як і базові навички володіння ІКТ, так і техніка викладання дистанційного навчання.

Як тільки буде вирішено проблему з навичкою використання дистанційних технологій у сфері освіти, на горизонті проявляється така складність – слабка мотивація професійних кадрів у навчанні. Корінь цієї проблеми полягає у відносно малому розмірі оплати праці за додаткове ведення

освітньої програми на відстані, так і у відсутності механізмів захисту електронних курсів та авторських прав. Якщо з першою першопричиною все гранично ясно, то в другій слід згадати про масштабний витік даних, «піратство» в Інтернет-просторах та активне поширення нелегально завантаженої інформації, у тому числі й авторських робіт викладачів та їх індивідуальної методики подання матеріалу. Вирішення проблеми слабкої мотивації викладачів полягає у підвищенні заробітної оплати праці за практику у дистанційному навчанні учнів, а також посилення способів захисту авторських прав та запобігання крадіжці інформації.

Нові технічні розробки ки та дистанційна форма навчання – це абсолютно перехресні речі. Не маючи належного технічного оснащення, освітні установи перетворюють процес навчання на важку працю для своїх студентів. Використання ж передових технологій допомагає зробити навчання не тільки інтерактивним, а й захоплюючим, а також якіснішим: викладачам стає набагато простіше взаємодіяти зі своїми слухачами, а самим студентам знайомитися з матеріалом більш широко. Наприклад, закупівля професійного обладнання, що видається учням для домашнього ознайомлення, могла б надати можливість застосування теоретичних знань на практиці, а встановлення smart дощок відкрило б криницю важливих для дистанційної освіти функцій, недоступних крейдовим аналогам.

Не для кого не секрет, що багато громадян нашої країни оцінює європейську та американську освіту набагато вище, ніж вітчизняна. Але дозволити отримати диплом іноземного вузу можуть далеко не всі, адже ціни досить високі. Дистанційна форма навчання є доступнішою, а деякі курси авторитетних університетів взагалі викладаються в інтернет абсолютно на безоплатній основі. То навіщо взагалі дистанційна форма навчання існує, якщо конкурувати їй із західною досить складно? Але не варто забувати, що в Україні теж існують університети, що спеціалізуються лише на дистанційному навчанні та випускають справді якісні освітні продукти. Можливість безкоштовного

пробного періоду, якнайкраще б позначилося на довірі потенційного студента, адже прослухавши кілька лекцій можна абсолютно точно сказати, подобається тобі така форма викладання та подачі матеріалу чи ні.

Дистанційна форма навчання має багато плюсів, але, на жаль, ще більше мінусів. Абсолютно точно можна сказати тільки одне – нам є над чим працювати, і, можливо, виправивши всі шорсткості, нова форма навчання зарекомендує себе як конкурентоспроможна альтернатива традиційному для нас отриманню знань у звичних лекційних.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Полат Є. С., Бухаркіна М. Ю., Моїсеєва М. В. Теорія та практика дистанційного навчання: Навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів/Під ред. Є. С. Полат. М: Видавничий центр «Академія», 2004.

Биков В.Ю. Автоматизовані інформаційні системи єдиного інформаційного простору освіти і науки: *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2008. Ч. 2.

Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі: посібник для пед. працівників; студ. пед. вищих навч. закладів. Вінниця, ОВ «Вінниця», 2002. 116 с.

Закон України “Про освіту” [Електронний ресурс] Верховна Рада

України., редакція від 26.01.2016. ВВР, 2016, №10. ст.100. Режим доступу

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Moskvyak Dmitro Dmitrovich

2nd year student (master's level)

Faculty of mathematics, natural sciences and technology

Central Ukrainian State Pedagogical University

named after Vladimir Vinnichenko

(Kropyvnytskyi, Ukraine)

PROSPECTS FOR DISTANCE EDUCATION

***Abstract:** the article is devoted to the actual problem of modern education – distance learning. The main purpose of the article is to justify and argue distance learning as a new form of learning. The article analyzes the forms of training, presents the main directions of development of distance learning, shows the differences between traditional distance learning. The problems solved by students and teachers in distance learning are highlighted. It is shown that the effectiveness of distance learning is determined by the use of pedagogical technologies underlying the design and implementation of distance learning courses. It is concluded that distance learning can be considered as an independent form of learning, because it has significant differences that cannot be implemented in the traditional form.*

***Keywords:** distance learning, form, technology, specialty.*

УДК 377.002.2:658.002.8

Петряєв Олексій Олександрович

кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та підприємництва

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
(Харків, Україна)

Самойлова Владлена Ігорівна

студентка кафедри міжнародного менеджменту та бізнес комунікацій

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
(Харків, Україна)

СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В КОЛЕКТИВІ

***Анотація:** у роботі висвітлені такі питання, як: структура психологічного клімату, яким чином підтримувати та стимулювати підлеглих, були розглянуті правила всередині колективу та ознаки оцінки атмосфери в колективі.*

***Ключові слова:** мотивація, стимулювання, потреба, персонал, підприємство, управління, атмосфера в колективі, соціально-психологічний стан, колектив, емоційна окраска.*

Одним із головних чинників формування сприятливого клімату та плідної праці в колективі є підтримка психологічного стану кожного з робітників. Для забезпечення високої конкурентоспроможності підприємств, складовою частиною є правильне управління персоналом та організаційна діяльність.

Важливим чинником для формування колективу є згуртованість працівників. Управління колективом передбачає собою не тільки ділове спілкування, а й неформальне, саме психологічний клімат істотно впливає на

успішне управління. Психологічний клімат можна трактувати, як емоційну окраску психологічних зв'язків членів колектива, що з'являється на основі симпатій, схожості характерів.

Метою статті є дослідження особливостей психологічного мікроклімату у колективі, створення практичних рекомендацій щодо його поліпшення, обґрунтування і формування стилю керівництва.

Вивчення соціально-психологічного клімату у колективі становить не тільки науковий, а й практичний інтерес. Проблеми покращання соціально-психологічного клімату у колективах розглядають у своїх працях чимало науковців, зокрема Н. Базалійська [1], Г. Захарчин [2], Г. Горбань [3], Н. Жигайло [4], Н. Беляєв [5]. На думку Н. Базалійської, соціально-психологічний клімат (СПК) – це складне явище, яке поєднує в собі систему взаємовідносин між членами колективу, яка під впливом індивідуальних психофізіологічних особливостей та внутрішньо-групових традицій і стандартів формують певну колективну свідомість та настрій, а також комплекс психологічних умов, які сприяють або перешкоджають продуктивній спільній діяльності й усесторонньому розвитку особи в групі для досягнення цілей окремого індивіда, колективу та підприємства загалом [1].

Рисунок - модель діяльності в організації щодо оптимізації СПК [1].

Структура соціально-психологічного клімату базується на трьох складових: соціальний клімат-освідомлення загальних задач, моральний клімат-сприйняття моральних цінностей, психологічний клімат - ті відносини в колективі, що не стосуються робочого процесу.

Психологічний клімат має дві ознаки оцінки атмосфери: сприятлива та несприятлива.

Для першого випадку характерна взаємодопомога, адекватна критика до своєї роботи і до роботи колег, можливість творчо мислити, реалізовувати власний потенціал.

Несприятливий клімат передбачає невпевненість у собі, подальшому розвитку компанії, недовіра з боку колег і керівництва, багаточисленні конфлікти та песимізм.

Підтримка та стимулювання підлеглих є інструментом, що дозволяє кожному працівнику проявити себе та реалізувати свої потреби, керівник, в свою чергу, формує систему стимулювання, поєднує колектив в одне ціле, щоб досягти певного результату, тобто ефективного управлінні та підвищенню інноваційної діяльності [2].

Якщо керівник не є визнаним лідером серед підлеглих, то це значно впливає на функціонування колективу. Вирішенням такої ситуації є заміна керівника або слідування правилам, що допоможуть повернути минулий статус.

Як стимулювати підлеглих, щоб і працівник, і керівник відчували інтерес до виконання роботи:

- стимулювати бажання працівників, які стосуються саморозвитку;
- допомогти працівникові зрозуміти свою роль в організації;
- зробити спільними плани вашого підприємства з метою та планами працівників;
- підтримувати дружні стосунки з колегами;
- керівнику слід питати про результати і труднощі при виконанні робіт;
- замотивувати підлеглих системою бонусів за гарну працю;

— створити банк ідей, щоб кожний співробітник висловлював свою думку або нову ідею щодо роботи, таким чином, працівники будуть більше впевнені в собі.

Кожний колектив потребує чітких правил всередині компанії, які будуть відрізняти їх від інших колективів. Керівник та підлеглі повинні дотримуватися встановлених орієнтирів, що будуть забезпечувати стабільність в компанії. Ці правила можуть стосуватися спеціального робочого одягу, корпоративних цінностях, особливостей спілкування [3].

Отже, з даного матеріалу можна зробити висновок, що колектив характеризується інформованістю, згуртованістю та повною взаємодією керівника з підлеглими. Перспективою дослідження являє собою вдосконалення структури стимулювання керівника та підлеглих. Стиль керівника направлений на індивідуальний підхід до кожного працівника. Особливе значення має фактор організаційної роботи: реалізація демократичних принципів управління та професійного спілкування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

- Базалійська Н. П. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі підприємства / Н. П. Базалійська, А. В. Гук // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 2. - С. 56-60.
- Захарчин Г.М. Механізм формування організаційної культури машинобудівного підприємства: [монографія] / Захарчин Г.М. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. С. 276
- Горбань Г. О. Особливості застосування різних форм психологічної практики в управлінні. Вісник Харківського національного педагогічного інституту ім. Г. С. Сковороди. Психологія. 2012. С. 38-49.

Жигайло Н. В. Роль керівника у формуванні соціально - психологічного клімату в колективі. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2012. С. 374–383.

Беляєва Н. М. Оцінювання соціально-психологічного клімату в колективі на прикладі підприємства торгівлі та його вплив на процес управління організацією. Актуальні проблеми економіки, 5, 2017. С. 144–153.

Petriaiev Oleksii Alexandrovich

Kharkiv National University named after V.N. Karazina
(Kharkiv, Ukraine)

Samoilova Vladlena Igorivna

Kharkiv National University named after V.N. Karazina
(Kharkiv, Ukraine)

**CREATION OF A FAVORABLE
SOCIAL-PSYCHOLOGICAL CLIMATE IN THE TEAM**

***Abstract:** the paper covers such issues as: the structure of the psychological climate, how to support and stimulate subordinates, considered the rules within the team and the signs of assessing the atmosphere in the team.*

***Keywords:** motivation, stimulation, need, personnel, enterprise, management, atmosphere in collective, social and psychological condition, collective, emotional coloring.*

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТ
(ECONOMIC SCIENCE & MANAGEMENT)

УДК 336.72

Денисюк Жанна Захарівна

доктор культурології, професор

кафедри управління інформаційною політикою

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

(Київ, Україна)

Олійник Світлана Сергіївна

студентка кафедри

управління інформаційною політикою

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

(Київ, Україна)

РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ
У РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ЗАХИСТУ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

***Анотація:** в статті розкрито ролі цифрової економіки у розвитку механізмів захисту інтелектуальної власності. Висвітлено значення цифрової економіки у світових масштабах, зазначені провідні стимули України на шляху до подолання проблеми порушення інтелектуальної власності.*

***Ключові слова:** інтелектуальна власність, механізми державного управління, цифрова економіка.*

Ріст цифрової економіки слугує активному перетворенню в усіх сферах виробничої діяльності. Розвиток цифрової індустрії дозволяє поліпшити інформаційну взаємодію з покупцями, підвищити результативність та

ефективність функціонування системи якості підприємств, оптимізувати логістичні системи в середині підприємства та із зовнішніми партнерами, істотно знизити трансакційні витрати взаємодії з державними органами управління.

Розвиток інформаційних процесів, поява нових технологій і підвищення ступеня автоматизації підприємств, розвиток цифрової економіки та значні зміни у технічному плані спонукають по-новому поглянути на інтелектуальну діяльність та вимагають створення нових механізмів її захисту. Проблема охорони авторського права в Інтернеті виникла також тому, що попри внутрішні законодавства держав та всі міжнародні конвенції, глобальна мережа має між територіальний характер, інакше кажучи доступ до неї з жодної країни світу не залежить від виконання урядом даної країни правил затверджених міжнародних договорів. Тому зараз Інтернет став найбільшим джерелом порушень прав інтелектуальної власності, зокрема авторського права [4, с.2].

В усіх провідних країнах світу розвиток законодавства в сфері сучасних інформаційних технологій стає все актуальнішим. Люди, при використанні Інтернету, мають нести таку ж відповідальність, яку вони несуть в всіх інших сферах свого життя.

Від ефективності, дієздатності системи інтелектуальної власності залежить соціальне, економічне і культурне зростання будь-якої держави. Успіх вирішення поставлених перед суспільством економічних проблем залежить від того, наскільки вагомим є інтелектуальний потенціал й рівень його культурного розвитку. Також культура, наука, техніка можуть потужно розвиватися тальки за наявності відповідних умов, які впливають з наявного стану суспільно-економічних відносин [1].

Отримати максимальну вигоду від творчої та інноваційної діяльності громадян, встановлення ділової комунікації з компаніями країн з розвинутою ринковою економікою і залучення інвестицій можливе за структурованого й планового підходу до їх організації.

Національні уряди і міжнародні організації відкривши для себе кіберпростір, вирішили врегулювати пов'язану з ним систему відносин. В першу чергу у фокусі такого регулювання виявився захист авторських прав у сфері цифрової передачі даних. Комісія Європейського співтовариства, звертаючись до проблем такого роду, прийняла “Зелену книгу авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві” (липень 1995 р.). Аналогічні документи випустили Австралія, Сполучені Штати Америки і Канада. ВОІВ виступила окремо від цих урядових ініціатив. Вона стала спонсором численних нарад експертів з питань про терміни прийняття протоколу до Бернської конвенції щодо охорони художніх і літературних творів для прийняття нових норм, що визначають положення справ у сфері цифрових технологій [4, с.7].

Доволі часто власники прав доволі не впевнені в існуванні чинного правового захисту в кіберпросторі, що часто стоять на заваді появи своїх творів в мережевому та цифровому середовищі, саме це є основою діяльності, пов'язаних з створенням угод про авторські права в Інтернет-просторі і сучасних законодавчих ініціатив. Автори Американської робочої групи практичної комісії з вивчення питання про права інтелектуальної власності (національно інформаційна інфраструктура - “Інтелектуальна власність і національна інформаційна інфраструктура” (1995 рік), більше відома під назвою – “Американська Біла книга”) визначає за важливе забезпечити додатковий правовий захист творів інтелектуальної діяльності в цифровому середовищі як на міжнародному рівні, так і на національному. Складові підтримки правового захисту були виявлені і чітко описані в політичних документах, які підтримують такий підхід, проте меншою мірою переконливо були обґрунтовані коливання в необхідності додаткового правового регулювання [4, с.7].

Кожна держава має власні традиції охорони авторських прав, між якими існують численні відмінності. Наприклад, визнання твору, як продукту творчості автора в одних країнах є запорукою для вступу в силу авторського законодавства, в той час як в інших - під захистом знаходяться твори, для створення яких

автором були потрачені засоби, час і зусилля, відомий як “результат працьовитості” в авторському законодавстві. Є держави, які в один правовий простір з літературними творами ставлять ефірне віщання і звукозапис, тоді як інші зазначають відмінності в їх правовому статусі. Є такі, що віддають авторам виняткові права для показу своїх творів громадськості, тоді як інші передають унікальні права на поширення копій твору у разі, якщо це не сходиться з часом з розповсюдженням твору. В деяких країнах заборонено некомерційне копіювання в приватних цілях країнах, тоді як в інших допускається [4].

Згідно із звітом Єврокомісії про захист прав інтелектуальної власності у країнах ЄС та її партнерів на 2021р., Україна потрапила до другої пріоритетної групи - разом з Росією, Індією та Туреччиною. Вагомим стимулом до розробки та впровадження механізмів захисту прав інтелектуальної власності являється Угода про асоціацію між Україною та ЄС, де присвячено майже 100 статей. Згідно з Угодою, Україна має узгодити нормативи правової охорони і захисту торговельних марок, впровадити норми європейського законодавства, торговельних марок, промислових зразків та ін. Протягом останніх років, реформаторські дії профільних державних органів спрямовані на запровадження стандартів з Угоди про асоціацію. Ці правові норми вже частково закріплені. Наприклад, ухвалений в липні 2020 року закон України № 815-XI, який допомагає побороти таке явище як «патентний тролінг» [3].

Мультимедійна платформа іномовлення України у своїй статті повідомляла читачам, що з часу останнього засідання Діалогу відбулося багато змін як на законодавчому, так і інфраструктурному рівнях. Було висвітлено прийняття низки законів на виконання положень Угоди про асоціацію, створення Національного органу інтелектуальної власності, продовжено процес акредитації організацій колективного управління [2].

Отже, в умовах розвитку цифрових технологій, захист інтелектуальної власності став ще важчим, він вимагає чималих зусиль як із сторони самої держави, так із сторони всіх держав, оскільки мережа Інтернет є глобальною і не

має чітких границь. Потужний розвиток цифрової економіки України прямо пропорційний розвитку механізмів захисту інтелектуальної власності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право / В. М. Антонов; 2-е вид. - К.: КНТ, 2006. - 520 с

Кириленко А. В Україні треба створити ефективні механізми захисту інтелектуальної власності - урядовець [Електронний ресурс] / А. Кириленко // Укрінформ 20.04.2020. — Київ, 2020. — Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3139793-v-ukraini-treba-stvoriti-efektivni-mehanizmi-zahistu-intelektualnoi-vlasnosti-uradovec.html>

Кириленко А. Звіт ЄС з інтелектуальної власності: Чому рух Києва і Брюсселя має бути двостороннім [Електронний ресурс] / А. Кириленко // Укрінформ 24.05.2021. — Київ, 2021. — Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3251545-zvit-es-z-avtorskogo-prava-comu-ruh-kieva-i-brussela-mae-buti-dvostoronnim.html>

Нагорняк Г. С. Захист інтелектуальної власності у сфері цифрової передачі даних [Електронний ресурс] / Галина Степанівна Нагорняк // Науково-практичний семінар „Українські репозитарії відкритого доступу: проблеми, досвід, перспективи“, ТНТУ, 18 листопада 2010 р. : тези доповіді. — Тернопіль, 2010. — С. 1—7. —Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/662>

Denisyuk Zhanna Zakharivna

Doctor of Culturology, Professor

Department of Information Policy Management

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Kyiv, Ukraine)

Olyynik Svitlana Sergiyivna

student of the department

information policy management

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF DIGITAL ECONOMY IN DEVELOPMENT OF PROTECTION MECHANISMS OF INTELLECTUAL PROPERTY

***Abstract:** the article reveals the role of the digital economy in the development of mechanisms for the protection of intellectual property. The importance of the digital economy on a global scale is highlighted, the leading incentives of Ukraine on the way to overcoming the problem of intellectual property infringement are indicated.*

***Keywords:** intellectual property, mechanisms of public administration, digital economy.*

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (JURIDICAL SCIENCE)

УДК 346.33

Пальона Алеся В'ячеславівна

студентка 3-го курсу гр. АЮ-191

Національний університет «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна)

Шпомер Алла Іванівна

к.ю.н., доцент кафедри цивільного,
господарського права та процесу

Національний університет «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГЕНТСЬКОГО ДОГОВОРУ В УКРАЇНІ

Анотація: у статті розглядаються засади правового регулювання агентського договору в Україні.

Ключові слова: агентський договір, правове регулювання, право.

Актуальність теми. В умовах інтеграційних процесів України до Європейського Союзу, розвитку економічних відносин, з'являються усе нові види комерційної господарської діяльності. Все більшої популярності серед них набуває агентська діяльність. Формою реалізації цієї діяльності є агентські договори, які посідають важливе місце в майнових відносинах, однак практика застосування цих договорів не така вже і беззаперечна. З'являються колізії і виникають питання про ефективність реалізації норм цього інституту господарського права.

Агентський договір укладається з метою доручити комерційному агенту вчинення будь-яких дій в інтересах суб'єкта, якого представляє агент. Агентські договори поширені в підприємницькій діяльності, тому що через укладення цього договору суб'єкт господарювання отримує можливість за допомогою комерційного агента, отримання посередницьких послуг. На думку А.П. Місяця, виникає низка питань щодо його сутності та місця серед договорів про представництво [3, с. 90].

Метою роботи є аналіз та дослідження правового регулювання агентського договору.

Особливості оформлення агентської діяльності регламентуються главою 31 Господарського кодексу (ГК) «Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання» [1]. У частині, не врегульованій нормами ГК, до агентських відносин застосовуються відповідні положення глави 68 Цивільного кодексу (ЦК), якими регулюються відносини доручення [5].

Агентський договір входить до складу великої групи договорів про надання послуг. Господарський кодекс передбачає, що предметом агентського договору є зобов'язання комерційного агента надати послуги суб'єкту, якого представляє агент, в укладенні угод чи сприяти їх укладенню (надання послуг) від імені цього суб'єкта і за його рахунок, за певну винагороду.

Агентський договір - це договір, згідно з яким одна сторона (комерційний агент) бере на себе зобов'язання вчинити за винагороду за дорученням іншої сторони (суб'єкта, якого представляє агент) певні фактичні послуги від імені цього суб'єкта, та за його рахунок (ст. 297 ГК).

Також у договорі визначається розмір комісійних, як і коли вони будуть виплачені, відповідальність сторін та інші важливі моменти щодо виконання договору, яким необхідно приділити належну увагу.

Агентський договір відноситься до посередницьких договорів, які є підставою для виникнення відносин комерційного представництва. На практиці агент надає свої послуги для купівлі-продажу рухомого та нерухомого майна

суб'єкта господарювання. Цей договір відрізняється від доручення можливістю опосередкувати як пряме представництво агента та наявністю елементів договору особистого найму [4, с. 136]. Законодавець не вказав найменування для контрагента комерційного представництва за агентським договором, хоча в літературі його називають «принципалом».

Агентський договір являється двостороннім, адже у обох контрагентів є права та обов'язки, також консенсуальним, бо договір стає чинним після узгодження всіх юридичних нюансів та вирішення питань прав і обов'язків.

На думку Гончарової Є.В, договір є оплатний, адже за послуги посередник отримує винагороду. Аналізуючи юридичну літературу, науковець робить висновок, що агентський договір належить до фідуціарних, оскільки друга сторона довіряє комерційному агенту право на укладення підприємницьких договорів від свого імені [2, с. 81].

Можна виділити такі істотні умови агентського договору: 1) обсяг, характер і порядок надання посередницьких послуг; 2) права та обов'язки сторін; 3) розмір винагороди комерційного агента; 4) умови; 5) санкції за порушення сторонами умов умови договору; територіальні умови діяльності (якщо не вказано, агент діє на території України); 7) інші необхідні умови.

Агентський договір укладається в письмовій формі і набирає чинності з моменту його підписання. У таких договорах повинна бути передбачена форма підтвердження повноважень комерційного агента. Законодавець визначив дві підстави, виникнення агентських відносин (за ст. 296 ГК) : 1) надання суб'єктом господарювання на підставі договору повноважень комерційному агенту на вчинення відповідних дій; 2) схвалення суб'єктом господарювання, якого представляє комерційний агент, угоди, укладеної в інтересах цього суб'єкта агентом без повноваження на її укладення або з перевищенням наданого йому повноваження.

Господарський кодекс розрізняє немонополльні і монополльні агентські відносини, згідно з ст. 299 ГК. Перші з них передбачають, що комерційний агент

має право надавати свої послуги також для інших суб'єктів господарювання, якщо такі дії не суперечать суб'єктам, яких представляє комерційний агент. Суб'єкт, якого представляє комерційний агент, має право довірити комерційне посередництво також іншим агентам, але перед тим належним чином повідомити первісних своїх комерційних контрагентів. Монопольні агентські відносини передбачають, що комерційний агент, який представляє суб'єкта господарювання, не має права здійснювати комерційне посередництво для інших суб'єктів у межах, передбачених агентським договором. Зазвичай підприємницька діяльність характеризується конфіденційною інформацією, і тому до обов'язків агента входить нерозголошення такої інформації, яка впливає з його діяльності. Сторони можуть укласти додатковий договір про нерозголошення, який характеризується як угода про захист конфіденційної інформації суб'єкта, якого представляє комерційний агент.

Агентський договір припиняється у разі: 1) згоди сторін; 2) відкликання повноважень комерційного агента; 3) відмови комерційного агента від подальшого виконання своїх обов'язків; 4) укладення агентського договору без визначеного строку дії; 5) припинення однієї з сторін або смерті; 6) інші обставини, які стали передумовою припинення договору.

Висновки. Дослідження та аналіз правового регулювання агентського договору дає можливість виокремити основні його ознаки: 1) різновид господарського договору; 2) предмет - надання представницьких послуг комерційним агентом від імені, у інтересах та за рахунок принципала; 3) фідучіарність; 4) комплексний характер, що одночасно являється посередницьким та комерційно представницьким договором; 5) контрагенти за агентським договором є суб'єкти господарювання; 6) має письмову форму; 7) можливість укладення додаткового договору про нерозголошення конфіденційної інформації; 8) послуги комерційного агента оплатні.

На даний момент агентський договір є затребуваним посередницьким договором, застосовуваним в господарській практиці великою кількістю

підприємців. Агентська діяльність відноситься до посередницької діяльності, яка досить складна з точки зору цивільного, податкового законодавства. В даний час багато питань, пов'язані з посередницькою діяльністю, залишаються нормативно не врегульованими. Безсумнівно, перевага агентського договору перед іншими посередницькими угодами, оскільки його предмет не обмежується точними рамками законодавства.

Агентський договір – це самостійний договір, сферою застосування якого є виключно господарська (підприємницька) діяльність. Хоч за правовою конструкцією він схожий з договором доручення, комісії, але його особливості призводять до істотної відмінності правового регулювання цих правових інститутів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 10.11.2021)

Гончарова Є. В. Правова основа, поняття та ознаки агентських договорів. Молодий вчений. 2014. № 2 (05). С. 80 - 82.

Місяць А.П. Правова природа агентського договору. Університетські наукові записки. 2017. № 63. С. 87-94

Потудінський О.В., Плужник О.І. Інститут комерційного представництва: історичний аспект. Південноукраїнський правовий часопис. 2013. № 1. С. 134-137.

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 10.11.2021).

Palona Alesya Vyacheslavivna

3rd year student gr. AYU-191

Chernihiv Polytechnic National University

(Chernihiv, Ukraine)

Shpomer Alla Ivanivna

Ph.D., Associate Professor of Civil,

economic law and process

Chernihiv Polytechnic National University

(Chernihiv, Ukraine)

LEGAL REGULATION OF AGENCY AGREEMENT IN UKRAINE

***Abstract:** the article considers the principles of legal regulation of the agency agreement in Ukraine.*

***Keywords:** agency agreement, legal regulation, law.*

ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ (WOODWORKING INDUSTRY)

УДК 674

Савчук Тетяна Василівна

магістр біології, молодший науковий співробітник

НПП «Черемоський»

(Путила, Чернівецька область, Україна)

Шемберко Мар'яна Миколаївна

вчитель біології, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,

вчитель методист

Путильський ЗЗСО I-III ступенів

(Путила, Чернівецька область, Україна)

ПАЛИВНІ БРИКЕТИ – АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНИМ ВИДАМ ПАЛИВА

***Анотація:** в роботі подане комплексне дослідження виробництва твердого біопалива, здійснено порівняльну характеристику різних видів палива за тепловими параметрами, дано екологічну оцінку класичним та альтернативним видам палива.*

***Ключові слова:** паливні брикети, біопаливо, технологія виробництва, теплотворність.*

В даний час по всьому світу почалося впровадження великої кількості проектів, що спрямовані на пошуки оптимальної методики переробки різноманітних відходів у біологічне паливо. Енергетичне використання деревних відходів, які утворюються при переробці деревини, непридатних для технологічного застосування, сприяє вирішенню завдання утилізації відходів для одержання палива, що дозволить підвищити ефективність роботи переробних

підприємств та створити безвідходний технологічний цикл і вирішити проблеми, пов'язані з підвищенням ефективності заходів з охорони довкілля.

Останнім часом в нашій місцевості набуває поширення вид твердого штучного палива – паливні брикети. В Путильському районі найпоширенішою сировиною для біопалива є саме відходи від деревообробної промисловості – тирса, стружка, кора, кускові відходи (*Рис.1,2*).

Рис.1,2. Відходи від деревообробної промисловості – сировина для виробництва біопалива

Паливні брикети виготовляються з відходів деревообробних цехів, пилорам та лісового господарства. В основі технології виробництва паливних брикетів лежить процес пресування дрібно подрібнених відходів деревини (тирси) під високим тиском при нагріванні.

Виробництво паливних брикетів складається з кількох етапів:

1. **Подрібнення сировини:** для даного процесу застосовують дробарки, які працюють мають в своєму складі повністю сталевий циліндр, на якому зафіксовані ножі, що забезпечують подрібнення тирси та кори.

2. **Сушіння сировини:** подрібнені відходи піддаються сушці в спеціальному сушильному обладнанні.

3. **Водопідготовка:** сировина з вологістю менше 12% погано піддається пресуванню, тому потрібно додатково зволожувати сировину шляхом подачі води або пари.

4. **Пресування:** отримана маса поступає в прес-гранулятор, де деревну муку пресують у гранули. Стиснення під час пресування підвищує температуру матеріалу, а лігнін, що міститься в деревині, розм'якшується і склеює частки. Паливні брикети виготовляють у вигляді чотиригранного бруса з перерізом 50x50 мм або шестигранного бруса з отвором в центрі діаметром 20 мм для відведення диму, що утворюється в процесі брикетування, а також для стійкого горіння (Рис.3,4).

5.

Рис.3,4. Виготовлені та фасовані паливні брикети

6. **Розфасовка і упаковка:** залежить від того, яка система зберігання існує у споживача. Якщо у вільному вигляді – насипом, у мішках (від 500-1200 кг), у дрібній розфасовці (10-20 кг) [1].

Брикети призначені для широкого застосування, як приватними так і промисловими споживачами, бо мають такі переваги перед іншими видами палива:

- Мінімальна кількість диму при згоранні.
- Відсутність іскріння в процесі горіння.
- Мінімальний (до 1%) вміст попелу (вугілля до 40%).
- Мінімальні викиди CO₂ (вугілля – у 50 раз більше).
- Простота і зручність транспортування на великі відстані.
- Простота складування та використання порівняно з вугіллям.
- Велика тривалість горіння.

- Теплотворність у паливних брикетів більша ніж у звичайних дров і практично дорівнює теплотворності кам'яного вугілля.
- Екологічність – мінімальний вплив на навколишнє середовище при згоранні, в порівнянні з класичним твердим паливом при однаковій теплотворній здатності, а попіл можна використовувати у вигляді мінерального добрива.
- Витрати на чистку і обслуговування котлів близькі до нуля, а термін їх служби значно збільшується [2].

Порівняння різних видів палива за теплотворною здатністю:

Таблиця 1

Дерево (тверда маса, волога)	2450 ккал/кг
Дерево (тверда маса, суха)	2920 ккал/кг
Буре вугілля	3910 ккал/кг
Брикетки з деревних відходів	4400ккал/кг
Чорне вугілля	4900ккал/кг

Порівняльна характеристика за вмістом попелу (у відсотках):

Таблиця 2

Чорне вугілля	20
Буре вугілля	40
Брикетки з деревних відходів	Від 0,12 до 1

З таблиць видно, що теплотворна здатність брикетів така як у кам'яного вугілля, проте вугілля має ряд недоліків порівняно з брикетами в екологічному відношенні. По-перше, в якості недоліку, є шлаки, які при спалюванні вугілля складають до 40% від загальної маси. Також виникають проблеми зі складуванням та транспортуванням шлаків. У цьому плані гарною альтернативою можуть бути паливні брикетки, при спалюванні яких утворюється незначна кількість золи.

Ресурси корисних копалин планети за різними оцінками обмежені, їх запасів вистачить максимум на 100 років, тому розвиток альтернативної або відновлювальної енергетики є актуальним, прибутковим і своєчасним напрямком робіт.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

Гомонай В.М. Производство топливных брикетов. Древесное сырье, оборудование, технологии, режимы работы/ Гомонай В.М.; учебное пособие-ГОУ МИО МГУЛ, 2006.-68 с.
Трошин А.Г., Моисеев В.Ф., Завинский С.И. Развитие процессов и оборудования для производства топливных брикетов из биомассы// Восточно-Европейский журнал передовых технологий. – 2010. - № 3/8(45). - С.36 – 40.

Savchuk Tetyana Vasylivna

Master of Biology, Junior Researcher

Cheremosky National Park

(Putyla, Chernivtsi region, Ukraine)

Shemberko Maryana Mykolayivna

biology teacher, specialist of the highest qualification category,

methodologist teacher

Putilsky ZZSO I-III degrees

(Putyla, Chernivtsi region, Ukraine)

FUEL BRIQUETTES - AN ALTERNATIVE OF TRADITIONAL FUELS

***Abstract:** the paper presents a comprehensive study of solid biofuel production, comparative characteristics of different fuels by thermal parameters, environmental assessment of classical and alternative fuels.*

***Keywords:** fuel briquettes, biofuel, production technology, calorific value.*